

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm XXXII. Quia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

Ad hæc.

PARAPHRASIS.

Pontifex Iudici delegato causam commisit, vt in ea procedat remota appellatione, hoc casu, si pars nuntium destinauit ad Sedem Apostolicam super eadem causa, antequam Apostolicæ delegationis notitiam accepit, vel per citationem præuenta est, Index delegatus procedere non potest; sin autem post factam citationem nuntius destinatus est, Iudex nihilominus procedere debet.

Decisio huius Capituli reuocata est ab Innoc. III. in Concil. Generali. c. *Vt de- bitus. 59. h. tit.*

CAPITVLVM XXXI.

De priore.

PARAPHRASIS.

Licerat inter Priorem & N. Regularem Canonicum. Ille querebatur contra eiusdem N. & aliorum insolentiam, quod à correctione Regulari, quam ipsis inferat, ad Pontificem appellerent. At verò N. obiecit, quod Prior ipsum indignè tractârit, adeò vt vestibus omnibus vsque ad camisiam priuari fecerit, & cum provocaret ad Sedem Apostolicam accusaturus eundem Priorem, ab ipso coactus fuerit ad renuntiandum accusationi, & appellationi.

His cognitis Alex. III. mandat Episcopo Eboracensi, vt rei veritate diligenter inquisita, si repererit Canonicum N. ad euitandam disciplinam appellasse, Priori pœnam non imponat, quia Romana Ecclesia tales appellationes recipere non solet, ne Monachis vel Canonicis Regularibus præbeatur audacia ad delinquendum: sin autem Canonicus Priorem propter manifestos eius excessus accusare voluit, & idè ad Pontificem appellauit, Prior autem appellationi deferre

noluit, tunc eundem Priorem cum literis rei gestæ feriem continentibus ad Sedem Apostolicam mittat, & complicibus eius pœnam talem iniungat, vt alteri hoc exemplo, à similibus patrandis absterreantur. Ita habetur secundum integram lectionem post Concil. Lateran. sub Alex. III. in *append. p. 10. de appell. c. 25.*

SUMMARIUM.

1. Appellari potest à subdito & Prælati accusari, si modum notabiliter & notoriè in corrigendo excedat.
2. Superior appellationi iusta, etiam extrajudiciali non deferens, puniendus est arbitrio iudicis.

NOT. I. Si Prælati regularis in corrigendo modum notabiliter ac notoriè excedat, subditus appellare potest & accusare Prælatum, vt dixi in *c. 3. h. tit.*

NOT. II. Si superior iustæ appellationi etiam extrajudiciali non deferat, puniendus est secundum qualitatem delicti superioris arbitrio. *Arg. c. de causis. 4. de off. deleg. vbi dicitur: si pœna certa in iure decreta non sit, arbitrariam imponendam esse secundum causæ & excessus qualitatem, & in 6. Decreto. 11. causa. 2. q. 6. depositionis pœna ei decernitur, qui Episcopum ad Sedem Apostolicam appellantem impedièrit. vide Abb. hic in fin. Alex. n. 26.*

CAPITVLVM XXXII.

Quia.

PARAPHRASIS.

Petebant quidam Religiosi, vt liceret Capitulo ipsorum generali Abbates remota appellatione cogere ad renuntiandum, si infamiâ criminis publicè aspersi, aut de ea conuicti essent, quod Alexand. III. ipsis concessit.

SUMMARIUM.

1. Infamia criminis si euidenter notoria est, probatione nulla indiget, si non est, probari debet per testes.

xxx 2

2. In

2. In quibusdam Religionibus consuetudo vel statutum viget, ut Prælatus infamis de graui crimine ad insinuationem generalis Capituli Prælaturâ cedere teneatur.
3. Hac supposita consuetudine vel ordinatione, si facta est insinuatio Abbati à Capitulo Generali, Abbas cedere tenetur, nec tenet eius appellatio.
4. Seposita autem hac consuetudine & statuto, de jure communi, Prælatus Religiosus propter solam criminis infamiam deponi non potest.
5. Ostenditur modus duplex in tali casu contra infamem Prælatum procedendi.

NOT. I. Infamia criminis interdum adeo notoria est, ut probatione nulla opus sit, interdum verò non ita notoria, tunc probari debet per testes, c. 3. §. Sape. verb. Fama. c. 4. q. 3. vbi Gl. ait: Si Index dubitet de fama, querat ex vicinis.

2. Not. 2. In quibusdam Religionibus consuetudo, vel statutum viget, ut Prælatus si infamiâ grauis criminis aspersus sit, ad commonitionem Capituli Generalis Prælaturâ cedere teneatur, sicuti de Prædicatorum & Carthusianorum Generali, quod ex hac causa ad renuntiandum cogi possint à generali Capitulo, ex Host. testatur hic *Abb. n. 5.* & de Cisterciensium Ordine, quod Capitulum generale Abbates ad renuntiandum adigere queat, ita ut si renuant, duobus diebus post factam insinuationem, ipso facto potestate priuati sint, testatur *Rodriguez t. 1. Regular. q. 41. a. 3.* Supposita itaque tali ordinatione, aut consuetudine, concessit Alex. III. ut si monitio seu insinuatio Abbati à Capitulo Generali facta sit, cedere teneatur, ita ut appellatio eius ad Papam non recipiatur.

Sed seposita tali consuetudine, aut statuto adeoque spectato communi jure, rectè hic docet *Abb. n. 13.* quod neque Prælatus Religionis deponi possit propter solam criminis infamiam, sed in hoc casu duplex procedendi modus sit. 1. Ut indicatur ipsi (si nullus adsit accusator) purgatio Canonica, ita ut si purgare se noluerit aut non potuerit pro conuictio habeatur. c. Accedens. 23. in fine, de accusationibus.

2. Ut nisi sponte renuntiare velit, subeat iudicarium processum, ita ut per testes & alias probationes legitimas conuincatur, c. Licet. 31. & c. sequente. de Simonia.

CAPITULUM XXXIII. Ad Aures.

PARAPHRASIS.

Pontifex Iudici à se delegato commisit causam aliquam, remota appellatione, sed reus citatus intercedentes questiones proponens, & ab interlocutoriis appellans moram traxit in proseguenda appellatione, actore suspenso. Hoc casu, ait Alex. III. clausulam illam *remotâ appellatione* extendi non posse ad incidentes questiones, cum ea sæpe numero præiudicialia sint; verum in hoc casu si appellans terminum non præfixit, ipsemet delegatus terminum temporis competentem decernat, intra quem si appellationem prosecutus non fuerit eiusdem Iudicis iudicio submittere se cogitur.

NOT. vnicum. Clausula rescripti ad lites non extenditur ad incidentes questiones, quia rescripta ita intelligi debent, ut partibus præiudicium non afferant. Dicitur est de hoc in c. 4. in c. Peruenit. & in c. Consuluit. 14. in fine. h. t.

CAPITULUM XXXIV. Ad Audientiam &c.

PARAPHRASIS.

Rektor Ecclesiæ S. Jacobi Zamorensis, ab Episcopo Zamorensi multis afficiebatur molestiis; ea propter denique se & Ecclesiam suam protectioni Apostolicæ Sedis commisit, sed quia ob simplicitatem verbum appellationis non expressit, Episcopus nihilominus contra eum, qui Romanæ Ecclesiæ patrocinium inuocauerat, excommunicationis sententiâ protulit, hoc audito Alex. III. respondit, quia dictus Rektor postquam se Romanæ Ecclesiæ protectioni subiecit, non præmissâ causæ cognitione, condemnari non poterat, ideò Episcopum Abulensem, si ita esse, sicut narratum est, constiterit, ex-

com-